

Tourism Intelligence Latvia / Latvijas tūrisma intelekts

1.1.1.2/VIAA/1/16/100 / TourInteLV

Populārzinātnisks pārskats par periodu no

01.03.2018.-31.08.2018.

Lai ar zinātniski pamatotiem argumentiem pastiprinātu iespēju tūrismā iesaistītajām pusēm pieņemt stratēģiskus lēmumus to konkurētspējas kāpināšanai, tiek īstenots pēcdoktorantūras granta projekts "Latvijas tūrisma intelekts". Tajā paredzēts izveidot tīmekļa platforma, kas iekļauj regulāru stratēģiski nozīmīgu lielo datu un biznesa informācijas apkopojumu, attēlojot to telpiski – uz kartēm, ko papildina viegli uztveramas infografikas un animācijas. Digitālā pasaule ar informācijas un komunikāciju tehnoloģiju saziņu rada jaunas iespējas informācijas pielietojumam, kas papildina līdzšinējo tradicionālo valsts statistiku. Tāpēc saturs paredzēts tiem papildinošs, iekļaujot dažādus alternatīvus datu avotus. Šāda risinājuma īpašā priekšrocība veidojas no tūrisma attīstības kopsakarību attēlojuma dažādos mērogos ar iespēju atlasīt interesējošos satura slāņus un laika periodu. Papildu regulāri atjaunotam un automatizētam datu apkopojumam, paredzēta arī to analīze, interpretācija un nākotnes attīstības prognozēšana. Gan galamērķu pārvaldes organizācijas un publiskā sektora tūrisma attīstības plānotāji, gan uzņēmēji un to profesionālās asociācijas paredzami kā galvenie ieguvēji no šī risinājuma. Paredzēta divu līmeņu dalībnieku iesaiste - bez autorizēšanās, ļaujot iepazīties ar analītiskajiem kopsavilkumiem un ar autorizēšanos, kas paredz līdzdalīšanos ar aktuālajiem datiem un individualizētu analītisku kopsavilkumu saņemšanu par attiecīgo teritoriju vai tūrisma darbības jomu.

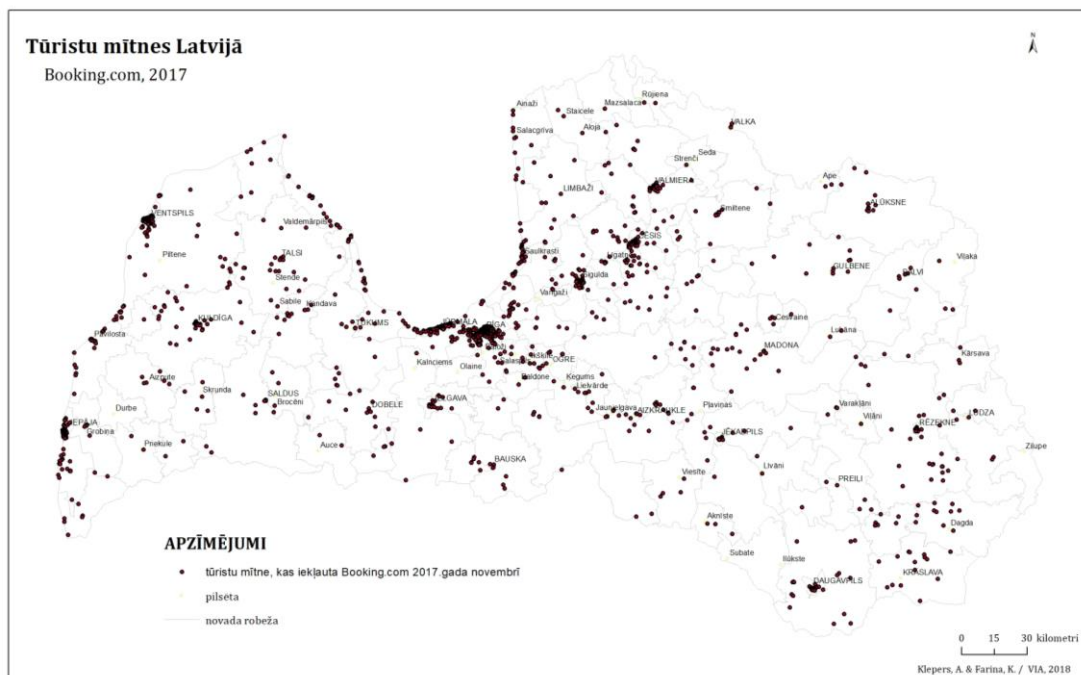
Līdz šim 2018.gada laikā uzsākta un lielā mērā jau īstenota apjomīga visaptverošas datu bāzes veidošana ar tūrisma attīstību raksturojošiem slāņiem, kategorizējot tos pēc starptautiski atzīta tūrisma produktu iedalījuma. Pirmajā kārtā tas ietver Latvijas mēroga datus, turpinājumā apkopojot galvenos datus arī par Lietuvu un Igauniju – Baltiju kā vienotu tūrisma galamērķi tālākos starptautiskos tirgos. Veikts dažādu datu avotu pielietojuma iespēju izvērtējums, datu strukturēšana un sasaiste ar kartogrāfisko materiālu (sk. piemēru 1.attēlā). Mūsdienīgu kartogrāfisko risinājumu izveidei uz ESRI GIS risinājumu bāzes kā sadarbības partneris piesaistīts jomas profesionālis – *Envirotech*. Paralēli lietišķa pielietojuma iespēju testēšanai norit darbs ar teorētiskā pamatojuma izstrāde, apkopojot līdzšinējo pasaules zinātnieku pieredze dažādu lielo datu un tūrisma jomas biznesa informācijas sasaistei ar telpisko analīzi un attīstības prognozēšanu. Daļa no projekta rezultātiem jau apspriesta konferencēs, darbsemināros vai ietverta zinātniskās publikācijās. Papildinoši veicot šī projekta

aktivitātes, izpildīti asociētajam profesora atbilstošie zinātniskā, pedagoģiskā un starptautisko sadarbības projektu darba kritēriji. Testēts mūsdienu tehnoloģiju pielietojums (acu skatiena izsekošana) tūrisma mikro-telpas pētījumu vajadzībām.

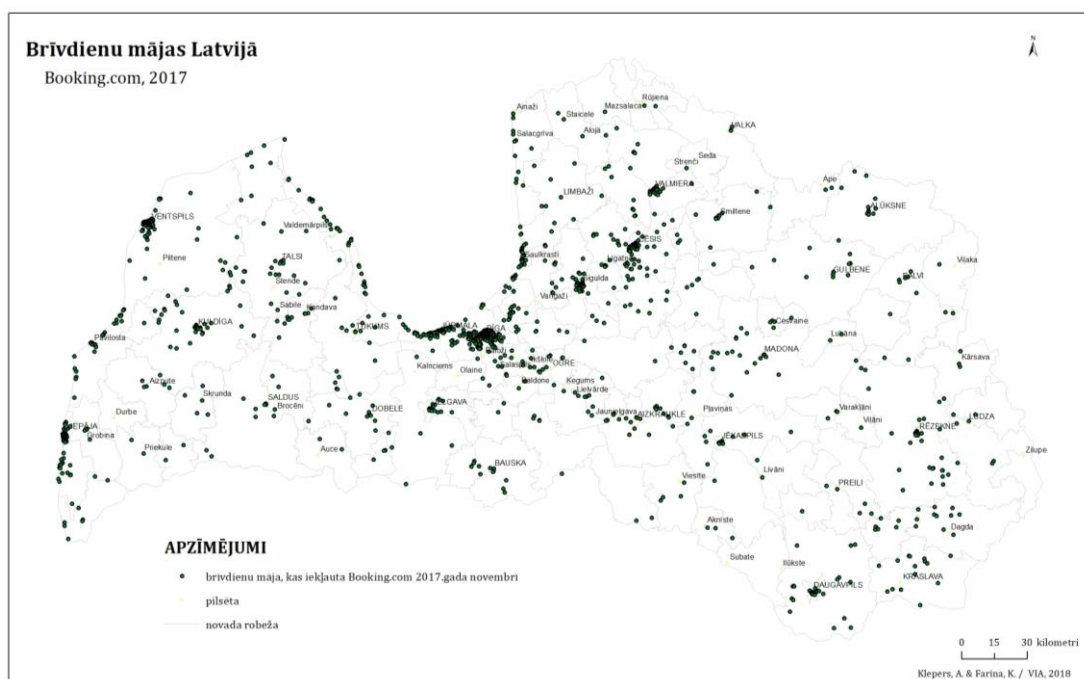
Pārskata periodā īstenotas šādas konkrētas aktivitātes, kas saistās ar pētījumu rezultātu publicitāti un zinātnisko darbību:

- Publicēts zinātniskais raksts: Klepers, A. (2018). *Problems of tourism destination management in Latvia. Folia Geographica*, (16), 46-54
- Dalība Gaujas NP tūrisma klastera kopsapulcē. (13.03.2018.)
- Uzstāšanās Latvijas Ģeogrāfijas biedrības kopsapulcē ar ziņojumu "Latvijas lauku viensētu ģeogrāfija" (24.03.2018.).
- Dalība HESPI Institūta pētnieku publiskajā zinātniskajā pasākumā ar post-doc projekta starprezultātu prezentēšanu (26.04.2018.).
- Dalība zinātniskajā seminārā ar ziņojumu par lielo datu iesaistes risinājumiem tūrisma pārvaldībai (28.05.2018.)
- Izpildīti kritēriji asociētā profesora – akadēmiskā amata statusa iegūšanai (Maijs 2018)
- Īstenoti profesionālās pilnveides kursi "Acu skatiena izsekošanas tehnoloģiju pielietojums pētniecībā" sadarbībā ar TOBII Pro un VIA Zināšanu un tehnoloģiju centru. (4-5.06.2018.)
- Uzstāšanās zinātniski lietišķajā konferencē "Iespējas un izaicinājumi—dzīve nacionālajos parkos un citās dabas teritorijās", Slīteres NP ar ziņojumu (08.07.2018).
- Publicēts zinātniskais raksts: Ruskule, A., Klepers, A, & Veidemane, K. (2018). *Mapping and assessment of cultural ecosystem services of Latvian coastal areas. One Ecosystem*. DOI: 10.3897/oneeco.3.e25499 (Augusts 2018).

Darbs pie šī risinājuma pilnvērtīgas izveides norisināsies līdz 2020.gada augustam. Projektu īsteno Vidzemes Augstskolas HESPI Institūta pētnieks Dr.geogr. Andris Klepers un tas notiek pēcdoktorantūras pētniecības atbalsta ietvaros. Vairāk par projektu: <http://va.lv/lv/zinatne/projekti/latvijas-turisma-intelektivs>

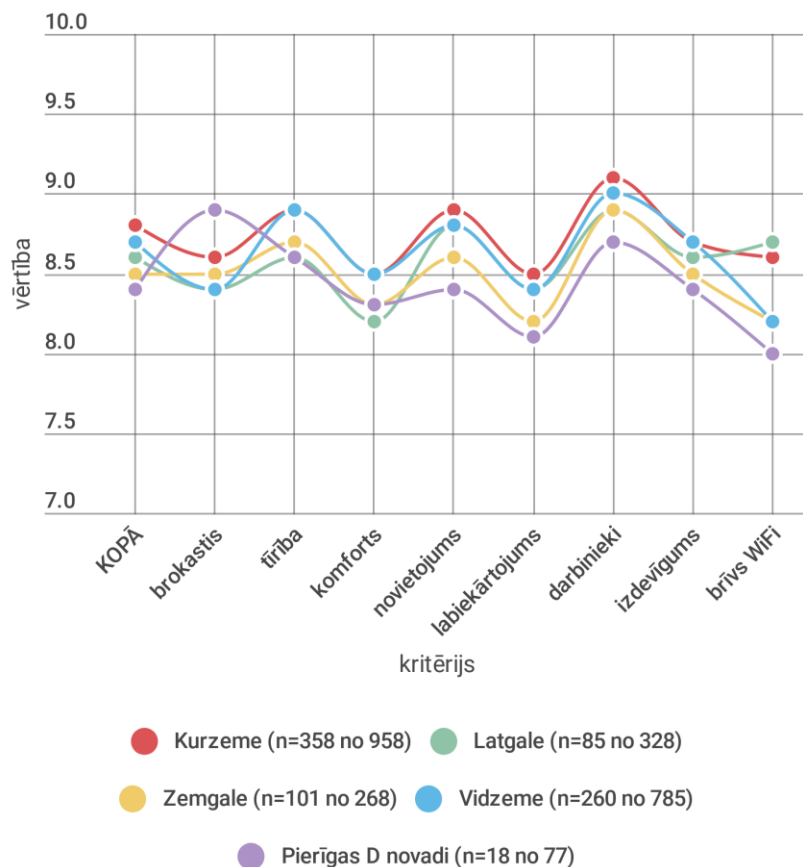

A

B

1.attēls (A un B). Piemērs ar alternatīvu datu avotu iesaisti tūrisma attīstību raksturojošu datu telpiskā attēlojumā – Booking.com platformā esošās tūristu mītnes Latvijas administratīvo novadu līmenī un to iespēja tikt atlasītiem pēc noteiktas tipoloģijas, kā arī sasaistes dažādos telpiskos līmeņos pēc klientu atsauksmju vērtējumiem (sk. 2.attēlu).

2.attēls. Piemērs ar alternatīvu datu avotu iesaisti tūrisma attīstību raksturojošu datu vizualizētā un telpiskā attēlojumā – Booking.com platformā esošo tūristu mītņu klientu atsauksmju rādītājus iespējams izmantot kā vienu no viesmīlības nozares kvalitātes monitoringa avotiem lokālā, reģionālā, nacionālā vai starptautiski pārrobežu reģionu viesmīlības nozares uzņēmumu kvalitātes rādītāju salīdzināšanai.

1.tabula. Tūrisma produktu taksonomija. Fragments.

1.Vajadzības	2.Produktu grupa	3.Produktu klase	4.Produktu līnija	5.Produktu tips	6.Produktu apakštips	Vienība
Bauda un izklaide	Ēdieni un dzērieni	Dzērieni	Alusdarītavas	Alus darītavu ekskursijas		Valmiermuižas alusdarītavas ekskursija
				Alus degustācijas		Raiskuma alus degustācija
			Bezalkoholiskie dzērieni	Ražotņu ekskursijas		
			Vīns	Vīna pagrabu apmeklējumi		
				Vīna tūres		
				Vīna degustācijas		

			Spirta brūži (u.c. alkoholisko dzērienu ražotnes)	Ražotņu ekskursijas		
				Degustācijas		
		Ēdieni	Gardēžiem	Gardēžu restorāni		Rātes Vārti, restorāns
						Vecpūsis, restorāns
						Dikļu pils restorāns
				Gastronomija		Valmieras restorānu nedēļa
			Komerčiāls	Restorāni		Jauna Saule
				Vietējā virtuve		
			Tirgus	Zemnieku tirgi	<i>oriģinālajā vietā (in situ)</i>	
					<i>pilsētās</i>	
		Jaukts	Ēdienu un dzērienu tūrisma braucieni			
			Ēdienu un dzērienu festivāli			
		Zināšanu uzlabošana	Ēst gatavošanas meistarklases			
			Vīnzinības pasākumi			
			Vietējo ēdienu tradīcijas			